

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/1139/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212220715
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4212220715.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova ul. č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, zastúpená advokátom a konateľom Doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti I. rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 9C/575/2012-51 zo dňa 03. septembra 2014 a o odvolaní navrhovateľa proti II. uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 9C/575/2012-71 zo dňa 08. októbra 2014 (v napadnutej časti), takto jednohlasne

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec **v r a c i**
a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

II. Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti o povinnosti navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok za odvolanie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

I. Navrhovateľ (žalobca) sa návrhom (žalobou) zo dňa 27.9.2012 domáhal, aby súd vydal rozhodnutie, ktorým by bol odporca (žalovaný) zaviazaný zaplatiť mu z titulu majetkovej škody sumu 2.639,85 Eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 527,97 Eur a náhradu trov konania do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoj návrh odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z. z. - v znení do 31.5.2010, do 31.5.2011, po 1.6.2011) a zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov a skutkovo ho odôvodnil tým, že exekučný súd - Okresný súd Komárno v exekučnom konaní vedenom na základe jeho návrhu na vykonanie exekúcie proti povinnému -K. R., registrovaný u súdneho exekútora pod sp. zn. EX 7298/2010 rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 22.02.2011, pričom konanie začalo dňa 07.06.2010, teda po uplynutí zákonom stanovenej doby (s omeškaním viac ako 260 dní) a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd vykonaním postupu podľa § 44 ods.2 Exekučného poriadku spôsobom odporujúcim zákonu, t.j. vykonaním procedúry preskúmania bez splnenia zákonných podmienok, keď súd bez ďalších legálnych predpokladov založil svoju právomoc, dôsledkom ktorej zrealizoval úplný judiciálny proces zahŕňajúci zistenie skutkového stavu veci, výberu právnych noriem, aplikácie a interpretácie zvolených právnych noriem na skutkový stav a meritórne rozhodnutie vo veci na ustanovenie § 44 ods.2 Exekučného poriadku sa postavil do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá mu v rámci zverenej právomoci ako exekučnému súdu neprináleží a teda prekročil mieru možného rozhodovania o zákonom vymedzenom okruhu spoločenských vzťahov a porušil tak fundamentálnu zásadu právneho štátu- zásadu legality. Dôsledkom realizácie právomoci všeobecného súdu upravenej v § 40 ZoRK je inter alia zrušenie rozhodcovského rozsudku. Exekučný súd tým, že svojim nelegálnym postupom vykonal opätovné posúdenie práva navrhovateľa na zaplatenie dlhu v časti istiny a to bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup, formálne vyvolal stav,

ktorý založil prekážku veci rozhodnutej v právnom vzťahu medzi navrhovateľom ako oprávneným a dlžníkom ako povinným, odvíjajúceho svoju podstatu od uzatvorenej zmluvy o úvere. Na jednej strane totižto existuje právne relevantný exekučný titul- rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý nie je možné zrušiť pre uplynutie lehoty v ustanovení § 41 ZoRK a chýbajúci subjektívny prvok, ktorý vyvolá právne účinky, avšak je z pohľadu exekučného súdu materiálne nevykonateľný a na druhej strane nie je možné zo strany navrhovateľa iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie žalovanej istiny s príslušenstvom, pretože existenciou rozsudku rozhodcovského súdu je vytvorená prekážka veci právoplatne rozhodnutej, ktorá tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex offo. V predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe a rovnako neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala vytvoriť stav zakladajúci reálnu nevykonateľnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa navrhovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu vznikla navrhovateľovi majetková škoda predstavujúca náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere, nemôže preto nastať akceptácia návrhu na nútené vymáhanie istiny a príslušenstva zo strany exekučného súdu.

Ďalej si uplatňuje primeranú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu mu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ktorý je dôsledkom - nesústrednej činnosti súdu takej intenzity, ktorá mala za následok zmarenie nútenej vymožitelnosti majetkového práva navrhovateľa, za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie. Nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu legitímneho očakávania navrhovateľa, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Navrhovateľ mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. Neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, vyvolala u navrhovateľa, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty, nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Vytvorenie absolútnej nemožnosti súdneho uplatňovania pohľadávky a jej príslušenstva spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít navrhovateľa, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane navrhovateľa, ale aj na strane jeho majiteľov. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Je nutné deklarovať porušenie jeho práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces, deklarovať porušenie princípov právneho štátu nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, konkrétne princípu legality a princípu ochrany legitímnych očakávaní, princípu ochrany dôvery v právo a princípu právnej istoty a nahraďiť mu požadovanú nemajetkovú ujmu a majetkovú škodu, ktorá mu bola spôsobená v priamej príčinnej súvislosti s porušením označených práv a princípov právneho štátu, keď medzitýmym rozsudkom žiadal určiť odporcu zodpovedným za škodu, nerozhodnutím o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v exekučnom konaní.

Odporca navrhol návrh ako nedôvodný zamietnuť.

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Nové Zámky ako súd prvého stupňa po prejednaní veci na pojednávaní návrh navrhovateľa zamietol a o trovách účastníkov rozhodol tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na vykonané dokazovanie, najmä obsahom spisu Okresného súdu Komárno sp. zn. 10Er/553/2010 a citované ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 4 ods.1 písm. a/ bod 1, § 9 ods. 1 a 2, § 17 ods.1,2, § 19 ods.1a s poukazom na § 41 ods.2 písm. d/ v znení účinnom

do 31.5.2011, § 44 ods.2 Exekučného poriadku /zákon č. 233/1995 Z. z./ v znení účinnom od 1.6.2010, § 45 ods.1,2 Zák. č. 244/2002 Z. z. a dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nebol dôvodne podaný. V konaní úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal s poukazom na ustanovenie § 142 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku /ďalej len OSP Zák. č. 99/1963Zb./ z dôvodu, že si trovy konania neuplatnil a ani mu žiadne nevznikli.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že mal za preukázané, že exekučné konanie začalo dňa 07.06.2010, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súde dňa 15.07.2010. Exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok. Uznesením zo dňa 01.02.2011 exekučný súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Dospel k záveru, že uplatnený právny nárok navrhovateľa nie je dôvodný. Uviedol, že navrhovateľ podal u odporcu návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dňa 23.04.2012, pričom návrh na súd vo veci podal pred uplynutím lehoty šesť mesiacov, avšak súd rozhodol vo veci po uplynutí lehoty šesť mesiacov. Mal za to, že uplatnený právny nárok nie je premlčaný. Dospel ďalej k záveru, že exekučný súd nerozhodol v danej exekučnej veci v zákonnej lehote na udelenie poverenia, ale ani nie v omeškaní (rozhodnutím viac ako 260 dní) tak, ako uviedol navrhovateľ. Nie každé nedodržanie zákonnej lehoty sa automaticky považuje za porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Exekučným titulom v danej veci bol rozhodcovský rozsudok a s poukazom na § 45 ods.1,2 Zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní aj bez návrhu súd zastaví exekučné konanie v prípade, ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené, alebo odporuje dobrým mravom. Lehota 15 dní na preskúmanie žiadosti o udelenie poverenia uvedená v § 44 ods.2 v spojení s § 41 ods.2 písm. d/ Exekučného poriadku je extrémne krátka na to, aby exekučný súd predložený rozhodcovský rozsudok náležite preskúmal z hľadiska formálnych a materiálnych predpokladov vedenia exekúcie a spôsobilosti exekučného titulu. Pokiaľ oprávnený označí za exekučný titul rozhodcovský rozsudok, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy. Je oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť exekučného titulu.

Z vyššie uvedených dôvodov postup exekučného súdu vzhľadom na osobitný charakter exekučného konania nie je možné považovať za nesprávny úradný postup. Tým nie je splnený prvý predpoklad zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ktorým je nesprávny úradný postup. V záujme hospodárnosti konania sa súd ďalšími predpokladmi náhrady škody a nemajetkovej ujmy nezaoberal. Znalecké posudky č. 1/2013, č. 1/2014 predložené navrhovateľom v konaní, súd vyhodnotil ako dôkazy bez väčšieho významu vo veci.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Domáhal sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. V dôvodoch svojho odvolania súdu prvého stupňa vyčítal to, že prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné, že súd vôbec nevysvetlil svoj názor o tom, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a má aplikovať platné právo, že predložil dôkaz o vzniku škody a to znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity, ktorým je jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na navrhovateľa negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku v posudku určenej výške, že súd nevykonával dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, že ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdному pojednávaniu návrh na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu rozhodnúť (v spise sa takýto návrh nenachádza).

Odporca sa k podanému odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 214 ods. 2 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania navrhovateľa (§ 212 ods. 1, prihládajúc i na prípadné vady konania pred súdom prvého stupňa majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci - § 212 ods. 3) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa ustanovenia § 221 ods.1 písm. f, h/ OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 221 ods.2 OSP.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutie odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodnutí o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí súdov tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Zákon č. 514/2003 Z. z. (nahradzujúci zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu) o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení neskorších predpisov nadobúdajúci účinnosť od 1.7.2004) je osobitným zákonom, ktorý v nadväznosti na Listinu základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb. - článok 36 ods. 3 a 4), Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (č. 209/1992 Zb. - článok 6 ods. 1) a Ústavu Slovenskej republiky (č. 460/1992 Zb. - článok 46 ods. 3) upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci, keď na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť súčasne splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona.

Základnou podmienkou je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc niektorým zo spôsobom v zákone špecifikovaným, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou nevyhnutnou podmienkou je, aby medzi konaním vedúcim k vzniku škody a samotnou škodou bola daná priama príčinná súvislosť, pričom dôkazné bremeno na preukázanie splnenia zákonných podmienok znáša poškodený a v prípade ich preukázania sa štát svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu má charakter objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie). Zákon rozlišuje dva základné okruhy zodpovednosti za škodu a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9), keď je samostatne upravená zodpovednosť zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní alebo inom pozbavení osobnej slobody (§ 7) a tiež za rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo o väzbe (§ 8). Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v ustanovení § 9 ods. 1 zákona výslovne definovaný, je uvedený len príkladmo. Pri nedostatku zákonnej explicitnej definície vo všeobecnosti možno za takýto postup považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania, keď v zmysle zákona za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb.

Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom orgánu verejnej moci priamo súvisiacim s výkonom právomoci orgánu verejnej moci a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik zodpovednosti škody, čo vyžaduje starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí pre objasnenie príčin, ktoré k určitému výsledku viedli, keď nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu (priamej) príčiny a následku.

Podstata sporu účastníkov spočívala v tom, či pre rozhodnutie súdu o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie platila pätnásťdňová lehota, či postup exekučného súdu vykazoval znaky zbytočných prietahov a či navrhovateľovi vznikla z dôvodu tvrdeného nesprávneho úradného postupu škoda a nemajetková ujma tak, že bola v príčinnej súvislosti s konaním exekučného súdu.

Vychádzajúc z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (citovaného súdom prvého stupňa) mal odvolací súd za to, že právny záver súdu prvého stupňa v otázke, či pre rozhodnutie exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie platila pätnásťdňová lehota, či sa odporca pre prípadné nedodržanie zákonnej lehoty dopustil nesprávneho úradného postupu a

či navrhovateľovi vznikla z dôvodu tvrdeného nesprávneho úradného postupu škoda a nemajetková ujma tak, že bola v príčinnej súvislosti s konaním exekučného súdu, je nepreskúmateľný pre nedostatok skutkových a právnych dôvodov, ako aj pre ich rozpornosť, keď z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že súd prvého stupňa prijal v otázke porušenia povinnosti orgánu verejnej moci vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote nesprávny právny záver v tom, že na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie platila pätnásťdňová lehota, a následne v rozpore s tým dospel tiež k tomu záveru, že nedošlo k porušeniu povinnosti orgánu verejnej moci vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, bez posúdenia tej skutočnosti, či potom navrhovateľovi vznikla z dôvodu nesprávneho úradného postupu škoda a nemajetková ujma tak, že bola v príčinnej súvislosti s konaním exekučného súdu.

Súd prvého stupňa potom aj s poukazom na vyššie uvedené dôvody prijal v ďalšej spornej otázke a to v danosti zbytočných prietahov v konaní v odôvodnení napadnutého rozhodnutia predčasné a nedostatočné závery, pričom s touto otázkou sa musí opätovne zaoberať z hľadiska toho, či konanie exekučného súdu, nevykazovalo navrhovateľom tvrdené zbytočné prietahy. Pri rozhodovaní o tom, či vo veci došlo k prietahom v konaní sa zohľadňujú tri kritériá, ktorými sú: 1. právna a faktická zložitnosť vecí, o ktorej súd rozhoduje, 2. správanie účastníka konania, 3. spôsob, akým súd v konaní postupoval. Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v článku 48 ods. 2 Ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone, ale s ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa aj v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy (nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 16/02). Ustanovenie § 9 zákona treba na vec aplikovať v takom znení, v akom platil v čase namietaného nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci, z čoho potom vyplýva, že postup exekučného súdu bolo nevyhnutné posúdiť aj z hľadiska „zbytočných prietahov“ a to súdom samostatne. Posúdenie zbytočných prietahov nie je (ale) možné bez prihliadania na všetky okolnosti veci, teda nemožno neprihliadať na tisíce obdobných vecí (podávaných navrhovateľom na postup exekučného súdu) i vzhľadom k jeho možnostiam.

S poukazom na nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa bola účastníkom konania odňatá možnosť konať pred súdom, preto odvolací súd musel napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Súd prvého stupňa v ďalšom konaní vo veci opätovne rozhodne, svoje rozhodnutie odôvodní v súlade s ustanovením § 157 ods.2 OSP.

II. Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi (povinnosť), aby v lehote 10 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia zaplatil (v kolkoch na rube tohto tlačiva, alebo príkazom na úhradu na označený účet) súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20,-Eur podľa položky č. 7 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, pričom uviedol, že ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať. Zároveň podľa položky 20a Sadzobníka navrhovateľovi vyrubil súdny poplatok 3 eurá za odvolanie zo ZEP.

Uvedené uznesenie, ktoré bolo navrhovateľovi prostredníctvom jeho zástupcu spolu s príkazom na úhradu doručené dňa 16.10.2014, napadol navrhovateľ (prostredníctvom svojho právneho zástupcu) včas podaným odvolaním, domáhajúc sa jeho zrušenia bez náhrady v časti súdneho poplatku za odvolanie. Súdu prvého stupňa vyčítal to, že napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie, teda neobsahuje žiadne dôvody, skutkové a právne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu a tieto môže len hádať. Podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a podobne, ako je tomu pri položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobníka súdnych poplatkov) sa súdne poplatky nevyberajú; v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo/39/2007). V prílohe zákona nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť ani za podanie dovolania a teda mu bola uložená poplatková povinnosť v rozpore so zákonom v prípade, kde ju nemal. Použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na článok 59 ods. 2 Ústavy SR vylúčené. Navyše podľa ustanovenia § 18 ca, zákona o súdnych poplatkoch z úkonoch navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba podaná pred 1.10.2012 a teda konanie sa začalo pred účinnosťou

zákona č. 286/2012 Z. z. a preto je nutné v súvislosti s podaným dovolaním aplikovať právny stav platný do 30.9.2012.

Vyjadrenie k podanému odvolaniu podané nebolo.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP - Občianskeho súdneho poriadku - zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov) postupom podľa § 214 ods. 2 OSP a viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania navrhovateľa (prihliadajúc i na prípadné vady konania pred súdom prvého stupňa majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci - § 212 ods. 1 a 3 OSP) dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné v napadnutej časti podľa ustanovenia § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

V danej veci navrhovateľ podal návrh - žalobu dňa 27.9.2012, súd prvého stupňa vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 03.09.2014, ktorý rozsudok odvolaním zo dňa 26.09.2014 napadol len navrhovateľ. Súd prvého stupňa následne napadnutým uznesením rozhodol o poplatkovej povinnosti navrhovateľa za podané odvolanie.

Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, súdne poplatky (ďalej len poplatky) sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len „poplatkový úkon“) uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „Sadzobník“), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Oslobodenie od poplatku upravuje § 4 zákona o súdnych poplatkoch, ktorý v ods. 1 písm. k/ v znení zákona do 30.9.2012 upravoval (vecné) oslobodenie od poplatku vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ktoré ustanovenie (§ 4 ods. 1 písm. k/) bolo zrušené od 1.10.2012 - od prijatia zákona č. 286/2012 Z. z. (novelizácie zákona o súdnych poplatkoch účinnej od 1.10.2012).

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona o súdnych poplatkoch, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu (ďalej len „percentná sadzba“) alebo pevnou sumou.

Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v Sadzobníku (§ 6 ods. 2).

Podľa ustanovenia § 18 ca zákona o súdnych poplatkoch (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. októbra 2012), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa Sadzobníka súdnych poplatkov, časť I. Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, položka (číslo) 7a znie: zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20,-Eur.

Uvedená položka 7a bola do zákona vložená od 1.10.2012 (novelou - zákonom č. 286/2012) a až do súčasnosti menená nebola. V dôvodovej správe k zákonu č. 286/2012 sa uvádza: „spresňuje sa ustanovenie o osobnom a vecnom oslobodení od súdnych poplatkov a upravuje sa spoplatnenie konaní o preskúmanie rozhodnutí orgánov verejnej správy. Navrhuje sa vyňatie konania vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom z rozsahu vecného oslobodenia.“

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení a zmyslu a účelu zákonných zmien od 1.10.2012 mal odvolací súd za to, že v prípade súdneho poplatku zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa jedná o súdny poplatok vyberaný v občianskom súdnom konaní za konanie súdu (nie teda za úkon súdu), že súdny poplatok

- jeho výška je daná pevnou sumou (podľa sadzobníka) a že v prípadoch vecného oslobodenia v konaniach o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom s účinnosťou od 1. októbra 2012 došlo k zrušeniu vecného oslobodenia takýchto konaní od súdneho poplatku, v dôsledku čoho v zmysle prechodného ustanovenia - § 18ca síce podaná žaloba podaná dňa 28.9.2012 nepodliehala súdnemu poplatku za návrh, avšak predmetné odvolanie bolo podané (a teda odvolacie konanie začaté) v čase, keď už došlo k zrušeniu vecného oslobodenia od súdneho poplatku a teda podaním odvolania navrhovateľovi vznikla poplatková povinnosť podľa platného znenia zákona (v čase začatia odvolacieho konania).

Odvolací súd nesúhlasí s námietkou odvolateľa o neodôvodnení napadnutého rozhodnutia, nakoľko toto považoval odvolací súd náležite za odôvodnené, keďže z neho vyplýva to, za čo bola navrhovateľovi poplatková povinnosť vyrubená, v akej výške, v zmysle akého ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch (a jeho prílohy - sadzobníka).

Odvolací súd prijal toto rozhodnutie v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.